

prima instanță: V. Puica
instanța de apel: M. Anton
I. Secrieru, N. Traciuc

dosarul nr. 2r-1034/14

DECIZIE

26 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii - Iuliana Oprea, Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Mihailova Elena și Mihailov Vitalie în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Marțeva Eugenia împotriva Elenei Mihailov, intervenient accesoriu Mihailov Vitalie cu privire la încasarea datoriei, transmiterea silită în posesie a bunului ipotecat, evacuare fără acordarea altui spațiu locativ și încasarea cheltuielilor de judecată, și cererea reconvențională înaintată de Mihailova Elena împotriva Eugeniei Marțeva și Verei Poleacova cu privire la declararea nulității contractelor și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014

c o n s t a t ă

La 15.12.2011 Marțeva Eugenia a înaintat cererea de chemare în judecată împotriva Elenei Mihailova cu privire la depozitarea silită a Eugeniei Marțeva de apartamentul nr.40, cu numărul cadastral 010010.146.01.040, suprafața de 59,5 m.p., situat în mun. Chișinău, str. Pandurilor 18 și transmiterea acestuia în posesia sa în vederea exercitării dreptului de ipotecă prin una din metodele prevăzute de pct.4.2 al contractului de ipotecă nr.7009 din 05.10.2009, și anume: vânzarea bunului imobil ipotecat unei terțe persoane de către creditor (ipotecar) sau de către orice altă persoană împuternicită de creditorul ipotecar; evacuarea locatarilor și a bunurilor acestora din imobilul ipotecat apartamentul nr.40 cu numărul cadastral 010010.146.01.040, suprafața de 59,5 m.p., situat în mun. Chișinău str. Pandurilor 18 fără acordarea unui alt loc de trai și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 05 septembrie 2012 Marțeva Eugenia a modificat pretențiile înaintate solicitând încasarea din contul Eugeniei Marțeva în beneficiul său datorită în sumă de 19500 euro, dobânda de întârziere în sumă de 3323 euro, penalitatea în sumă de 2925 euro, depozitarea silită a Eugeniei Marțeva de bunul imobil - apartamentul nr.40, cu numărul cadastral 010010.146.01.40, cu suprafața de 59,5 m.p., situat în mun. Chișinău str. Pandurilor 18 și transmiterea acestuia în posesia sa în vederea exercitării dreptului de ipotecă prin una din metodele prevăzute de pct.4.2 al contractului de ipotecă nr.7009 din 05.10.2009, și anume: vânzarea bunului imobil ipotecat unei terțe persoane de către creditor (ipotekar) sau de către orice altă persoană împuternicită de creditorul ipotecar, evacuarea locatarilor și a bunurilor acestora din imobilul ipotecat apartamentul nr.40 cu numărul cadastral 010010.146.01.040, cu suprafața de 59,5 m.p., situat în mun. Chișinău str. Pandurilor 18 fără acordarea unui alt loc de trai, autorizarea pătrunderii forțate a executorului judecătoresc în apartamentul nr.40 situat în mun. Chișinău str. Pandurilor 18 și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 08.10.2012 Mihailova Elena a înaintat cererea reconvențională împotriva Eugeniei Marțeva și Verei Poleacova cu privire la declararea nulității contractului de împrumut din 05.10.2009, contractului de ipotecă din 05.10.2009 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 10 martie 2014, s-a admis cererea de chemare în judecată declarată de Marțeva Eugenia împotriva Elenei Mihailov, intervenient accesoriu Mihailov Vitalie, s-a transmis în posesia Eugeniei Marțeva apartamentul nr.40, cu numărul cadastral 010010.146.01.040, suprafața de 59,5 m.p., situat în mun. Chișinău, str. Pandurilor 18 pentru a fi vândut silit în scopul stingerii datoriei acumulate conform contractului de împrumut nr. 7008 din 05.10.2009 în sumă totală de 25748 euro, s-au evacuat toate persoanele și bunurile acestora din apartamentul nr.40 situat în mun. Chișinău, str. Pandurilor 18, s-a încasat din contul Elenei Mihailova în beneficiul Eugeniei Marțeva suma de 12571,72 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, s-a respins ca inadmisibilă cerința despre autorizarea pătrunderii forțate a executorului în bunul imobil menționat, s-a respins cererea reconvențională înaintată de Mihailova Elena împotriva Eugeniei Marțeva și Verei Poleacova ca fiind neîntemeiată.

La 01.04.2014 Mihailova Elena și Mihailov Vitalie au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 10 martie 2014, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată declarată de Marțeva Eugenia împotriva Elenei Mihailov, intervenient accesoriu Mihailov Vitalie și admiterea acțiunii reconvenționale înaintate de Mihailova Elena împotriva Eugeniei Marțeva și Verei Poleacova.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014 nu s-a dat curs cereri de apel depuse de Mihailov Elena și Mihailov Vitalie, s-a comunicat Elenei Mihailov și lui Mihailov Vitalie despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 14329,26 lei, acordându-le pentru aceasta un termen de 30 de zile din data recepționării încheierii, s-a explicat Elenei Mihailov și lui Mihailov Vitalie că, în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită, s-a ridicat de la examinare și s-a remis Judecătoriei Botanica mun. Chișinău pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Marțeva Eugenia împotriva Elenei Mihailov, intervenient accesoriu Mihailov Vitalie cu privire la încasarea datoriei, transmiterea silită în posesie a bunului ipotecat și evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ, și cererea reconvențională depusă de Mihailova Elena împotriva Eugeniei Marțeva și Verei Poleacova cu privire la anularea contractelor, pentru pronunțarea unei hotărâri suplimentare.

La 01 iulie 2014 Mihailova Elena și Mihailov Vitalie au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014 solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu restituirea pricinii spre rejudecare pentru examinarea cererii de scutire de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului au invocat, că la adoptarea încheierii din 05 iunie 2014, instanța de apel a omis să examineze cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul urmează a fi admis, casată încheierea instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare din următoarele motive.

În conformitate cu art.427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Instanța de recurs reiterează următoarele circumstanțe relevante recursului declarat.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 10 martie 2014, s-a admis cererea de chemare în judecată declarată de Marțeva Eugenia împotriva Elenei Mihailov, intervenient accesoriu Mihailov Vitalie, s-a transmis în posesia Eugeniei Marțeva apartamentul nr.40, cu numărul cadastral 010010.146.01.040, suprafața de 59,5 m.p., situat în mun. Chișinău, str. Pandurilor 18 pentru a fi vândut silit în scopul stingerii datoriei acumulate conform contractului de împrumut nr. 7008 din 05.10.2009 în sumă totală de 25748 euro, s-a evacuat toate persoanele și bunurile acestora din apartamentul nr.40 situat în mun. Chișinău, str. Pandurilor 18, s-a încasat din contul Elenei Mihailova în beneficiul

Eugeniei Marțeva suma de 12571,72 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, s-a respins ca inadmisibilă cerința despre autorizarea pătrunderii forțate a executorului judecătoresc în bunul imobil menționat, s-a respins cererea reconvențională înaintată de Mihailova Elena împotriva Eugeniei Marțeva și Verei Poleacova ca fiind neîntemeiată.

La 01.04.2014 Mihailova Elena și Mihailov Vitalie au contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 10 martie 2014.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Mihailov Elena și Mihailov Vitalie, s-a comunicat Elenei Mihailov și lui Mihailov Vitalie despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 14329,26 lei, acordându-le pentru aceasta un termen de 30 de zile din data recepționării respectivei încheieri, s-a explicat Elenei Mihailov și lui Mihailov Vitalie că, în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită, s-a ridicat de la examinare și s-a remis Judecătoriei Botanica mun. Chișinău pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Marțeva Eugenia împotriva Elenei Mihailov, intervenient accesoriu Mihailov Vitalie cu privire la încasarea datoriei, transmiterea silită în posesie a bunului ipotecat și evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ, și cererea reconvențională depusă de Mihailova Elena împotriva Eugeniei Marțeva și Verei Poleacova cu privire la anularea contractelor, pentru pronunțarea unei hotărâri suplimentare.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 9 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, instanțelor judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sînt stabilite de respectivul cod și de alte legi. Instanța judecătorească explică participanților la proces drepturile și obligațiile lor procesuale, preîntâmpină asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual, le acordă sprijin în exercitarea drepturilor, ordonă, la solicitarea părților și altor participanți la proces, prezentarea de probe care să contribuie la adoptarea unei hotărâri legale și întemeiate, conduce dezbaterile judiciare și ia orice alte măsuri necesare bunei desfășurări a procesului, pune în discuția părților și altor participanți la proces orice împrejurare de fapt sau de drept, efectuează alte acțiuni prevăzute de lege.

Din sensul normei de drept citate rezultă că acțiunile și actele procedurale ale instanței de judecată urmează a fi clare și consecutive.

Colegiul remarcă, că instanța de apel a desconsiderat principiile enunțate, fapt manifestat prin omisiunea de a examina chestiunea scutirii de la plata taxei de stat

or cerința menționată cu argumentele de rigoare, este indicată în cererea de apel depusă de Mihailova Elena și Mihailov Vitalie la 01.04.2014 (f.d. 179).

În conformitate cu art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Contrar prevederilor legale citate, instanța de apel nu a soluționat chestiunea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și a acordat Elenei Mihailov și lui Mihailov Vitalie termen de 30 de zile din data recepționării încheierii, pentru a achita taxa de stat în mărime de 14329,26 lei,

În conformitate cu art. 380 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, instanța de apel soluționează cererea și demersul participantului la proces ce țin de examinarea apelului după ce ascultă opiniile celorlalți participanți.

Cererea și demersurile înaintate se soluționează în conformitate cu prevederile art. 48 și 203 din Codul de procedură civilă, instanța de apel nefiind în drept să le respingă din motivul respingerii lor în primă instanță.

În conformitate cu art. 203 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererile și demersurile participanților la proces în problema judecării pricinii se soluționează prin încheiere judecătorească, după ascultarea opiniilor celorlalți participanți la proces.

Contrar art. 380 și art. 203 din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău nu a examinat demersul de scutire de la plata taxei de stat și a adoptat încheierea de a nu da curs cererii de apel fără a se expune în privința cererii înaintate de recurenți.

Colegiul notează că, Curtea de Apel Chișinău nu a dat importanță normelor procedurale prevăzute de legiuitor, care indică expres pe de o parte cerințele ce urmează a fi respectate la depunerea cererii de apel, iar pe de altă parte acțiunile ce urmau a fi îndeplinite de către instanța de judecată pentru o bună și eficientă examinare a cauzei.

Omisiunea de a examina cererea de scutire de la plata taxei de stat reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care obligă instanțele judecătorești să-și motiveze soluțiile astfel încât să permită exercitarea efectivă a dreptului la casație, să nu lase părțile într-o stare de incertitudine și să nu creeze impresia că nu au fost auzite.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014 prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Mihailova Elena și Mihailov Vitalie a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul

declarat de Mihailova Elena și Mihailov Vitalie, a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014 cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa de primire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Mihailova Elena și Mihailov Vitalie.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014 în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Marțeva Eugenia împotriva Elenei Mihailov, intervenient accesoriu Mihailov Vitalie cu privire la încasarea datoriei, transmiterea silită în posesie a bunului ipotecat, evacuare fără acordarea altui spațiu locativ și încasarea cheltuielilor de judecată, și cererea reconvențională înaintată de Mihailova Elena împotriva Eugeniei Marțeva și Verei Poleacova cu privire la declararea nulității contractelor și încasarea cheltuielilor de judecată cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan